

Sekrety wyszukiwarek

WIEDZA W PIGUŁCE

Wyszukiwanie w internecie nie obywa się bez kłopotów. Czy nie zabrakło ci kiedyś pomysłów na to, co wpisać w okno wyszukiwarki? A może traciłeś czas na bezowocne przeglądanie kolejnych stron? Tych problemów można uniknąć.

Przede wszystkim dobrze jest wiedzieć, jak działają wyszukiwarki. Ich twórcy wciąż dbają o to, żeby były jeszcze efektywniejsze. Kiedyś wyszukiwarki wskazywały internautom strony o największej liczbie odsoń lub takie, które zawierały najwięcej często wpisywanych słów. A przecież ilość nie przekłada się na jakość! Rewolucję w internecie wywołało zastosowanie przez Google metody PageRank. Dzięki niej użytkownik jest kierowany na takie strony, do których odnośniki zamieścili w sieci inni internauci. Zatem na szczycie listy wyników Google znajdują się strony pozytywnie ocenione przez setki tysięcy użytkowników.

Są różne sposoby na to, żeby wyszukiwanie było bardziej skuteczne. W większości popularnych wyszukiwarek można skorzystać z opcji wyszukiwania zaawansowanego i stosować operatory logiczne. Ich wpisanie jest komendą dla programu i nie są one traktowane jako termin do wyszukania. Podstawowe operatory logiczne to:

- AND (ang. „oraz”) — po jego wpisaniu wyszukane zostaną strony, gdzie jednocześnie występują podane słowa. Przykład zapytania: **samochód AND maluch**. „AND” można zastąpić znakiem „+” (np. **samochód +maluch**).
- OR (ang. „lub”) — na stronach występuje jedno z podanych słów. Np.: **łódź OR jacht OR statek**.
- NOT (ang. „nie”) — na stronach nie ma słowa występującego po operatorze. Np.: **owoce NOT jabłko**. „NOT” można zastąpić znakiem „-” (np. **owoce -jabłko**).

Wyszukiwanie można zawęzić do:

- tytułów dokumentów — za pomocą title: (np. **title:motocykl**);
- konkretnej strony — za pomocą site: (np. **site:wikipedia.org zegar**);
- zbioru odnośników do danej strony — za pomocą link: (np. **link:grono.net**);
- dokumentów o określonym formacie — za pomocą filetype: (np. **filetype:pdf**).

Z tych metod skorzystać można także poprzez okno wyszukiwania zaawansowanego. Znajdziemy tam również m.in. opcję szukania stron w określonym języku.

Aby uzyskać najlepsze wyniki pamiętaj też o:

- przemyślanym dobraniu słów kluczowych;
- wybraniu dobrej wyszukiwarki lub jej zmianie, jeśli wyniki będą niezadowalające;
- umieszczaniu najważniejszego słowa jako pierwszego we frazie;
- szukaniu synonimów słów;
- możliwości ujęcia frazy w cudzysłów, dzięki któremu wyszukasz na stronach dokładnie takie sformułowanie.

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

W zależności od zadania wskaż poprawny sposób zapisania frazy, za pomocą której wyszukasz informacje w Google:

1. wyszukaj zdjęcia aktorów występujących w serialu „Przyjaciele”
 - ☐ filetype:DOC przyjaciele serial
 - ☐ site:wolnelektury.pl serial przyjaciele
 - ☐ filetype:JPG przyjaciele serial
 - ☐ zdjęcie bohaterów serialu przyjaciele
2. wyszukaj dokumenty PDF zawierające informacje na temat kotów syjamskich
 - ☐ filetype:DOC kot syjamski
 - ☐ filetype: PDF kot NOT syjamski
 - ☐ filetype:PDF kot syjamski
 - ☐ kot syjamski AND informacje
3. wyszukaj artykuł zawierający zwrot „premier powołał ministra rolnictwa” na portalu wp.pl
 - ☐ premier powołał ministra rolnictwa
 - ☐ filetype:DOC premier powołał ministra rolnictwa
 - ☐ site:wp.pl „premier powołał ministra rolnictwa”
 - ☐ site:wp.pl premier powołał ministra rolnictwa
4. wyszukaj informacje na temat podręczników gimnazjalnych z pominięciem podręcznika do biologii
 - ☐ podręczniki do gimnazjum NOT biologia
 - ☐ podręczniki do gimnazjum nie biologia
 - ☐ „podręczniki do gimnazjum” bez biologii
 - ☐ podręczniki do gimnazjum OR biologia
5. wyszukaj dokumenty PDF zawierające dokładne frazy „śpieszę się do” i „nie mam czasu”
 - ☐ filetype:PDF spieszę się do nie mam czasu
 - ☐ filetype:PDF „śpieszę się do” „nie mam czasu”
 - ☐ site:PDF „śpieszę się do” nie mam czasu
 - ☐ filetype:PDF „śpieszę się do” nie mam czasu

SŁOWNICZEK

- **słowo kluczowe:** termin oddający jak najkrócej i jak najściślej zawartość dokumentu.
- **fraza wyszukiwawcza:** zapytanie wyszukiwawcze ujęte w cudzysłów. Dzięki jej stosowaniu, system szuka całego ciągu słów z zapytania w odpowiedniej kolejności.
- **operatory logiczne:** elementy umożliwiające działania na zbiorach, przydatne w formułowaniu zapytań wyszukiwawczych. Np. przy pomocy operatora AND dokonuje się połączenia dwóch elementów w jeden zbiór. Korzystanie z operatorów logicznych znacznie zwiększa skuteczność wyszukiwania. Najpopularniejszymi operatorami są: AND, OR, NOT.

- **wyszukiwanie zaawansowane:** zestaw narzędzi, pozwalający na zawężanie obszaru wyszukiwania. Dzięki temu możemy uzyskać lepsze wyniki, łatwiej znajdujemy przydatne materiały. Opcje wyszukiwania zaawansowanego ułatwiają korzystanie z operatorów logicznych.
- **PageRank:** algorytm będący podstawą indeksowania stron internetowych przez Google. Podstawą jego działania jest założenie, że tekst jest tym bardziej wartościowy, im częściej powołują się na niego inni użytkownicy. W praktyce oznacza to, że pierwsze miejsca w wynikach wyszukiwania zajmują te strony, do których linkuje najwięcej internautów.
- **zapytanie informacyjno-wyszukiwawcze:**

Tekst: Urszula Dobrowolska, scenariusz: Michał Wysocki, konsultacja merytoryczna: Justyna Jasiewicz. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez [Fundację Nowoczesna Polska](#).

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](#).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/sekrety-wyszukiwarek/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Cyfrowa Przyszłość, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

Język polski, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

Wiedza o społeczeństwie, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.

Informatyka, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

II. Wyszukiwanie, gromadzenie i przetwarzanie informacji z różnych źródeł; opracowywanie za pomocą komputera: rysunków, tekstów, danych liczbowych, motywów, animacji, prezentacji multimedialnych.

Nowa podstawa programowa:

Język polski, VII-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi.

Uczeń rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji.

Uczeń rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy.

Uczeń rozwija nawyki systematycznego uczenia się.

Uczeń rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii.

Informatyka, VII-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich.

Język polski, liceum i technikum

Treści nauczania

porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach.

korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej.

dokonuje krytycznej selekcji źródeł.

gromadzi i przetwarza informacje, sporządza bazę danych.

korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość.